
Celo leto stane K 10-40; pol leta K 5-20; posamezna številka 20 vin.
Inserati po dogovoru.

Tiskarski škrat.

Valentin Plehan, stavbni in galanterijski slepar, si priporoča za obila naročila.

Gozdna idila.

Žena: „Ali si čul? Kukavica je tridesetkrat zakukala po vrsti. To pomeni, da bom še trideset let živela!“

On: „Če bi jo mogel ujeti, jo takoj zadavim!“

Cand. iur.

„Prosim, gospod stražnik, kje pa stanuje cand. iur. Zvižgovec,“ vprašal je Zvižgovec precej nadelan stražnika pred pošto.

„Zvižgovec ste vendar vi sami — —“
„To že vem, a kje stanujem, ne vem!“

Odkrito.

Krčmar (vsakdanjemu gostu): „Izvolite klobaso? Prav imenitne mesene klobase imam danes!“

Gost: „Hvala! Zdravnik mi je prepovedal svinjino!“

Krčmar (natihoma): „Vrag naj me vzame, če je kaj svinjine v teh klobasah! Kar jejte jo!“

Opomin.

Oče: „A to ti povem, ljubi sin, boj se dolgov bolj kot vruga; zlasti pa takih, koje bi moral plačati!“

Ob srebrni poroki.

„Katica to ti povem, če mi danes, ob najin srebrni poroki ne izročiš hišnega ključa, pa ga imej še do zlate poroke!“

Pred gostilno.

Abstinent: „Že zopet v gostilno, prijatelj? Pomisli, da je v vsaki kupici, ki jo izprazniš največji strup!“

Vinopivec (citira S. Gregorčiča: „Kdor je možak, strupene se kupe ne brani...“

Britko varanje.

Sodnik: „Gospodična, vi toraj sumite, da vam je dotični mladenič ukradel uro v železniškem vozu? Kako pridete do tega sumničenja?“

Gospodična: „Ker se je ves čas med vožnjo stiskal k meni.“

Sodnik: „Zakaj ga niste zavrnil, ako je bil tako nadležen?“

Gospodična: „I, mislila sem, da me hoče poljubiti!“

Enozložna beseda.

Učitelj: „Čujte toraj, otroci! Enozložna beseda je taka beseda, za katero je treba usta samo enkrat odpreti! Peter, povej mi tedaj kako enozložno besedo!“

Peter: „Kajzeržemlja!“

Učitelj: „Prismoda! Kajzeržemlja je vendar štirizložna beseda!“

Peter: „Pa mi je treba zanjo samo enkrat usta odpreti!“

Sovražnik vode.

„... Pepca, naglo mi izperi in obriši kozarec! Jaz ne vem, kateri bedak je pustil vodo v njem!“

Verodostojna priča.

On: „Da [bi ti res še nikoli nikogar ne ljubila, to ne verujem!“

Ona: „Pa Ivana vprašaj!“

On: „Kako pa more Ivan to vedeti?“

Ona: „Kaj bi ne mogel vedeti, saj sem mu sama povedala!“

Ravno prav.

A.: „No, gospod Samec, ste se že vrnili iz zdravilišča? Kako je kaj z vašim zdravjem?“

B.: „Vi ste ravno devetinštirideseti, ki me je že danes povprašal po zdravju! To je preneumno! Petdesetemu bom priložil tako zaušnico, da me bo pomnil.“

Profesorska.

Hišina: „Gospod profesor! milostiva se je ravno kar vrnila z letovišča!“

Profesor: „Prav, prav! Pa me opomni kasneje, da je ne pozabim poljubiti!“

Koliko šele potem.

Kmet (urarju): „Kaj pa je pravzaprav moji uri ‚falilo‘, da ste mi za popravo računili kar dve kroni?“

Urar: „Drobtinica kruha je ležala v njej.“

Kmet: „Za božjo voljo! Koliko bi pa računali, ko bi ležal v njej cel hlebec?“

Krepka zaušnica.

Sodnik: „Vi, priča, ste toraj videli, ko je obtoženec dal tožitelju klofuto?“

Priča: „Ne, videl nisem, toda slišali smo jo po celi fari!“

Preveč zahtevano.

Teta: „Ti prideš k meni samo tedaj, kadar rabiš denar.“

Nečak: „Ljuba teta, še večkrat pač ne morem priti!“

Poezija in proza.

„Objel sem jo in ji pritisnil dolg poljub na žareči ustnici.“

„Pa je držala tako dolgo ustnici zaprti?“

Razlaga.

A.: „Kaj je umetnost?“

B.: „Umetnost je to, česar ne znamo; kar znamo, ni več umetnost!“

Grobni napis.

Na nagrobni kamen je dala zelo jezična vdova izklesati svojemu umrlemu soprogu naslednji napis:

„Počivaj v miru, dokler ne pridem za teboj!“

Po domače.

Gost: „Danes pa ima juha docela ukus po lugu.“

Krčmarica: „Sveti križ božji! Pa vam jo menda vendar ni kuharica nalila iz lonca, v katerem kuhamo perilo: pogledjte no v krožnik če ni kak robec na dnu!“

Dober zdravnik.

Bolnik: „Prosim, gospod zdravnik, povejte mi kar odkrito, če je moja bolezen smrtnonevarna!“

Zdravnik: „Tega vam pa še ne morem povedati, ker še sam ne vem, ali ozdravite ali ne.“

Samoljublje.

Poročnik: „Brez šale, gospica, dve deklici ste že znoreli zaradi mene, in vi me res ne morete ljubiti?“

Gospica: „Res ne!“

Poročnik: „Torej že tretja znorela deklica!“

Preprost odgovor.

Oče: „No, Pepe, kako je bilo danes v šoli?“

Sin: „Slabo, oče, učitelj me je zopet pretepel.“

Oče: „Zakaj pa?“

Sin: „Ja, ko me je vprašal, koliko zob ima človek, sem odgovoril: polno goflo — pa sem bil tepen.“

---

nikoli niti vinarja na igralno mizo. Tisti večer pa je položil kot za poizkušnjo bankovec za tisoč frankov na Zero (ničla) in krogla je padla res na Zero, nakar se mu je izplačal šestintridesetkratni znesek. Nato je stavil pettisoč frankov zopet na Zero in dobil je drugič še šestkrat večji znesek, tako, da je v dveh partijah priigral nad stoinpetdeset tisoč frankov. In tisto noč je bil umorjen.«

»Vi veste gotovo tudi kake druge navade in lastnosti je še imel?« ga je vprašal detektiv Bartman prijazno.

»No, kar človek pač lahko zapazi na prvi pogled...«

»Ali je imel navado zaklepati vrata svoje sobe?«

»Da, kolikor je meni znano.«

»In s kom je občeval?«

»Z gospodom Renée Olivierjem.«

»Drugače z nikomer?«

Okrog natararjevih ustnic je zaigral nek pomemben nasmeh, a je vendar odkimal:

»Ne!«

Toda detektiv je opazil njegov smehljaj in je naglo dostavil:

»Povedal sem vam, da me ta stvar zelo zanima, čemu mi hočete torej nekaj prikriti, kar ste že itak precej jasno povedali s svojim smehljajem.

»No, z »Martinčkom« je tudi precej občeval,« je

priznal natakar še vedno nekako poredno smehljaje.

»Kdo je to?«

»Neka dama, ki je bivala do tistega dne v našem hotelu, a ga potem, ko je zvedela v umoru takoj zapustila.«

»In kje menite, da biva sedaj ta »Martinček«, kakor jo imenujete najbržje zaradi njene vitkosti?«

»O, njo lahko vidite v kazino pri igralni mizi, v kavarni de Paris ali od ene ure v hotelu Carlton.«

»Ali se jo lahko spozna?«

»O, da! Njeno telo je vitko in prožno, kakor kakega martinčka, zato so ji tudi naredili to ime. Lase ima črne, a obraz bel, zelo bel in ustnice krvavordeče. Priznано lepa ženska!«

»Ali je bila morda ona ljubica baronova?«

»Ne, samo prijateljica, kajti njen ljubček biva v Parizu v La Villette ali v Batignollesu.«

Ti podatki so detektivu Bartmanu skoro zados-tovali. Bil je prepričan, da je »Martinček« pač neka pariška koketa, ki podpira svojega ljubčka z dohodki in darovi različnih »prijateljev« v Monte Carlu. In kaj, ko bi bil ta umor nad mladim baronom tudi kaj v zvezi s temi njenimi dohodki? — je pomislil detektiv Bartman.

»Ali mi morete mogoče preskrbeti imena vseh v hotelu bivajočih gostov in tudi tistih, ki so hotel zapustili takrat, ko se je zgodil umor, o katerem sva pravkar govorila?«

»O, gotovo!«

»Ne bojte se, ne boste se trudili zamanj.«

Pa natakár je zamahnil z roko, kot da mu je plačilo postranska stvar, dasi so pomežiknile oči že vnaprej prav hvaležno.

»Ali je sedaj soba št. 14. oddana?« je vprašal Bartman dalje.

»Da bila je že, toda sedaj je zopet prosta,« mu je odgovoril natakár.

Ko ga je detektiv Bartman poprosil, če bi morda lahko pogledal sobo št. 14. mu je natakár prikimal in ga peljal v sobo, kjer se je zgodil umor, ali kljub vsemu najstrožjemu opazovanju detektiv Bartman vendar ni mogel zapaziti prav ničesar, kar bi mu dalo le najneznatnejšo sled za morilcem. Kajti v sobi je izgledalo, kakor po vseh drugih: snažno in svitlo z bogato opravo in Julij Bartman je samo zadovoljno prikimal in se vrnil zopet v svojo sobo.

Ko je čez kake četrte ure odšel v elegantni salonski obleki iz hotela, je zavil preko razkošnega nasada naravnost proti kazini.

Oglasil se je pri tajništvu, da bi dobil vstopnico k igri, ali medtem, ko so hitele različne pariške kokete in lahkoživke v notranje prostore, ne da bi se jim bilo treba kaj legitimirati, so imeli možki več sitnosti. Šele potem zanesljive legitimacije je dobil ta ali oni vstopnico in dovoljenje k igri, osebam pa, ki so na sumu, da bi morda raznesle tajnosti igralnice v Monte Carlu,

se vstop nikakor ne dovoli. Zato je mogoče pisateljem in žurnalistom priti v kazino le potem kake tuje in ne-prave legitimacije, ki je povsem različna od njihovega poklica.

Ko so vprašali Bartmana po poklicu in imenu je hladno odvrnil:

»Ivan Singer, trgovec.«

»Legitimacija?«

Bartman jim je ponudil vizitko.

»To ne zadostuje.«

Bartman se je pikro nasmehnil; najbrže je mislil na lahkoživke, ki so hitele mimo njega v kazino, ne da bi jih vprašal kdo po imenu ali stanu.

»Izvolite prosim,« je dejal in ponudil uradniku legitimacijo, katero je imel itak pripravljeno za tak slučaj.

Uradnik je prikimal in namignil Bartmanu naj vstopi v sosednjo sobo, kjer ga je sprejel nek starejši gospod z dolgo že precej osivelo brado.

Ko mu je povedal Bartman svoje ime, je starikavi gospod nekako mrko nagubančil čelo in mu ponudil prostor.

»Vi veste,« je dejal — »da je naša igralnica privatno podjetje in ima kot tako torej popolno svobodo odkloniti kateregakoli gosta. In to se tem prej zgodi, če hoče kdo v kazino z napačno legitimacijo. Zato nam boste že oprostili, če tudi vam ne dovolimo

vstopa gospod — Julij Bartman.«

Lahen smehljal je obkrožil Bartmanove ustnice, a kazal ni nobene presenečenosti in je ostal popolnoma miren.

»Vi me torej poznate. No, potem lahko odkrito govorim. Napačna legitimacija ni glavni vzrok, da mi branite vstop v kazino — kajti detektivu Juliju Bartmanu bi sploh na noben način ne dovolili v igralnico.«

»Oprostite, jaz pač nisem dolžan odgovarjati na te vaše besede.«

»Verujem in vas zato tudi nočem dalje nadlegovati.«

Detektiv Bartman se je lahko poklonil in odšel iz kazine naravnost proti hotelu.

— Nato bi pač lahko mislil — je mrmral, ko je stopal po stopnicah proti svoji sobi — da me poznajo v kazini še od prejšnjih časov in ker mi ni naklonjen niti komisar Gastaldi, me seveda prav brez skrbi postavijo na cesto. —

* * *

Okrog ene ure sta se vrnila iz kazine baron Markraf in Renée Olivier in ker Bartmana ni bilo v kazino, kakor je obljubil, niti ga nista našla v hotelu sta ga pričakovala v restavraciji.

Toda bilo ga ni niti v restavracijo.

Naglo sta poklicala sobarico, kajti to Bartmanovo

ravnanje se jima je zdelo uekako čudno in nerazumljivo.

»Ali se gospod Singer še ni vrnil?«

»Gospod Singer je odpotoval,« jima je odgovorila sobarica.

Ta odgovor ju je tako presenetil, da sta se spogledala molče in začudeno.

»To je vendar nemogoče!«

»Da, postrešček je odnesel njegov kovček, on je plačal ves račun in je takoj odpotoval.«

»Toda kam?«

»Tega ni povedal.«

Zopet sta se oba spogledala in baron Markraf je neverjetno zmajal z glavo.

»Toda kam bi odpotoval, ne da bi se poslovil z malenkostno besedo,« je pomislil Renée Olivier.

»Mogoče je našel kako sled za morilcem in zato je tako nenadoma odpotoval,« je opomnil baron Markraf, dasi ga je izdajal njegov tresoči glas, da sam svojim besedam skoro ne veruje.

»Ali pa je nad vso stvarjo obupal. Mogoče je spoznal, da ne bo mogel dognati nič gotovega in bi bil ves trud in vsako zasledovanje in iskanje zamanj, pa je opustil vso namero in lepo tiho odpotoval, da se tako izogne vsakemu opravičenju in izgovarjanju,« je menil Renée Olivier.

»Mogoče je pustil za naju kako pismo?«

»Mogoče,« je odvrnila sobarica in poklicala natakarja, ki je na isto vprašanje takoj globoko prikimal:

»Da, gospod Singer mi je izročil za vas neko pismo.«

Nato je izročil baronu Markrafu pismo, ki je bilo naslovljeno nanj in se z globokim poklonom zopet odstranil.

Baron Markraf je hlastno odtrgal ovitek, roke so se mu nekoliko tresle, kakor da izve vsak hip kako veliko novico. Nato je pričel brati polglasno, da je lahko slišal takoj tudi Renée Olivier.

Moj ljubi gospod baron!

Gotovo Vas to moje nenadno odpotovanje kolikor toliko preseneti ali jaz nisem mogel drugače ravnati. Sled za morilcem sem našel in zato sem moral odpotovati iz Monte Carla. Ko se zopet med vami pojavim, bo stvar kakor upam že jasna in dognana in zločinec bo kmalu po mojem prihodu v Monte Carlo prejel zasluženo plačilo.

Vaš Julij Bartman.

»Torej vendar,« je skoro zavzdihnil baron Markraf. »Sedaj ko je storilcu na sledu, mu gotovo ne uide, kajti tega človeka poznam!«

»Torej morilca ni več v Monte Carlu?«

»Najbrže ne!«

»Toda bogve, če ga Bartman tudi gotovo zasledi.«

In baron Markraf je na to vprašanje še enkrat odločno pritrdil.

Četrto poglavje.

Diner je bil končan.

V veliki dvorani iz rdečega marmorja vsej okrašeni z zlatimi štukaturami, so zažareli lestenci in zelena igralna miza je bila vsa obkoljena od različnih dam in gospodov.

»Rien ne va pluz!

S tresočo roko je hotela položiti starikava dama še en zlat za 100 frankov na rdeče polje, toda krogla je že padla na št. 29. — — In pričeli so novo igro.

Na desni strani se je nabralo precej gledalcev, kajti tam je stal neki tovarnar iz Švice, ki je stavil vedno na velikanske svote. V njegovi bližini sta sedela tudi Hubert Harlander in njegova mlada soproga, ki sta igrala le za neznatne svotice . . .

Poleg njiju je stal prileten širokopleč gospod z dolgo belo brado, ki mu je segala skoro do pasu, a njegove oči so se svetile pod gostimi obrvi še v nekako mladostnem in živem ognju.

Ob njegovi strani je sedela mlada dama v razkošni pod vratom in na plečih globoko izrezani svileni obleki z neštetimi nanizanimi biseri in dragulji — in vse na njej jo je izdajalo za lahkoživko prve vrste. Kadarkoli je izgubila svoto, ki jo je stavila na to ali ono številko, so zažarele njene oči jezno in divje, kot da hoče vsak hip planiti na igralca, ki je priigral njen denar. To je bila gospodična Magdalena Ferrat ali

kakor so jo imenovali vsi v kazini »kuščarica«.

Že je izgubila vse do zadnjih petih zlatov, ki jih je stiskala v tresoči roki, kakor da se ne more odločiti ali bi jih položila na igralno mizo ali ne.

Tistikrat se je sklonil k njej tisti starikavi gospod z dolgo belo brado in ji zašepetal:

»Transversale 10, 11, 12. Na mojo odgovornost!«

»Kuščarica« ga je pogledala skoro nekoliko začudeno in povprašujoče:

»Koliko?«

»Vseh pet,« ji je prikimal.

In »Kuščarica« je zastavila zadnjih pet zlatov na 10, 11, 12.

Hnbert Harlander jo je pogledal pozorno, kajti zaslutil je, da izgubi gotovo, kakor je izgubil vedno, kadarkoli je igral v njegovi bližini tisti človek z dolgo belo brado, zato je stavil na spodnjo številko najmanjši znesek — samo pet frankov.

Nasprotno pa je položil Renée Olivier cel kup zlatov na karée 20 do 24.

Poleg njega je stal baron Markraf, ki je opazoval in sledil igri s čmernim, skoro nezadovoljnim obrazom.

»Rien ne va plus!«

Ležalo je na mizi več kakor petindvajset tisoč frankov. Mrzlično, nemirno so utripale igralcem oči, ta in oni je krčevito stiskal pest, a slišalo se ni drugega, kakor monotonno drdranje krogle.

Vsakdo se je zavedal, da lahko pridobi ali izgubi

vse te tisočake v eni sami minuti in — — — — —
krogla je padla.

Enajst!

Z običajno naglico in spretnostjo so prešteli krupirji denar in »Kuščarica« je dobila enajstkrat večji znesek, kot ga je zastavila in sicer v zlatu petstoinpetdeset frankov.

Z zadovoljnim nasmehom je prikimala »Kuščarica« starikavemu gospodu z dolgo belo brado in spravila denar v žep.

Hubert Harlander se je vgriznil jezno v spodnjo ustnico, medtem ko mu je mlada njegova žena skrbno prigovarjala:

»Glej, zdaj si že izgubil več kakor sto frankov! Hubert, pojdiva sedaj.«

Položila mu je na ramo svojo belo mehko roko, toda Hubert Harlander je odkimal in je položil zlat na črno polje.

Toda bradati mož se je zopet obrnil proti »Kuščarici;

»Sto na Cero!«

»Na vašo odgovornost?« ga je vprašala »Kuščarica« s koketnim nasmehom.

»Da, na mojo odgovornost,« ji je odvrnil — »za dobiček pa pojdeva skupaj k večerji.«

In kokota je prikimala in se je zasmejala.

»Pa če izgubim?«

»To se ne zgodil«

Krupir je zasukal kolo; in krogla je obkrožila igralno mizo v velikem kolobarju.

»Rien ne va plus.«

Še vedno je rožljala krogla po zeleni mizi in vseh oči so se svetile strastno in nemirno.

»Cero!«

In kuščarica je dobila vse.

Hubert Harlander se je obrnil proti svoji mladi soprogi:

»Ali si videla, koliko je dobila?«

Gospa Margareta je prikimala.

Toda gospod s sivo brado, ki je stal poleg njiju, je naklonil koketi toliko srečo,« mu je odvrnil smehljaje:

»To je in bo vedno tako. Vsi vidijo tukaj samo dobiček, a ne izgube. Banka je vendar izplačala komaj deseti del — vse drugo ostane njej.«

»Toda drugi vendar lahko prav tako dobijo,« mu je odgovoril Hubert Harlander.

»Gotovo. Toda vsi prinesejo banki samo dobiček.«

Koketa je pogledala starikavega moža nekako nezaupno, toda tisti hip se je ta že zopet obrnil proti njej in ji zašepetal precej glasno:

»Še enkrat petsto frankov na Cero.«

Koketa ga je pogledala še bolj začudeno:

»Toda dvakrat zaporedoma vendar ne morem dobiti.«

Starec se je nasmehnil:

»Jaz hočem svojo večerjo pošteno zaslužiti.«

»Z mojim denarjem?«

»Ne,« ji je odvrnil. »Samo kot vaš gost.«

Nato je položila petsto frankov na Cero in skoro istočasno je dal tudi Hubert Harlander en zlat na ničlo.

Vsi naokrog so pošepetavali:

»Dvakrat zaporedoma vendar ne more priti.«

Stavili so zopet vse križem . . . zlati so zveneli . . . banki šumeli in krupirji so izvrševali flegmatično svoj uradni posel.

Krogla je zaropotala in se vrtila nekaj časa med tri in šestindvajset, kot da se ne upa ali ne ve kam bi se odločila.

Tistikrat se je zaslišal tam nekje zadaj v dvorani grozen pok, kot da je počil strel in vsi igralci so se obrnili nazaj.

»Kaj je bilo to?!«

Hubert Harlander in njegova mlada soproga sta se prestrašeno spogledala, toda starec je zamrmral brez vsake razburjenosti:

»No, se je najbrže kdo ustrelil; pa bodo že našli v izgovor in pomirjenje kako laž.«

Tistikrat je zbežala krogla čez šestindvajset naprej in se ustavila na mestu kakor poprej. —

»Cero!« je naznanil krupir, med tem, ko so igralci še vedno gledali prestrašeno okoli sebe.

Pa tistikrat je že prihitel nek služabnik in naznanil glasno:

›Mirno, mirno, slavna gospoda. Zgodilo se ni nič hudega, počila je samo plinova cev.«

›Saj sem rekel,« je smehljaje zamrmral starec s sivo brado.

Koketi se je izplačalo 17.500 frankov in obraz starikavega gospoda se je svetil zadovoljnosti.

›Zdaj sem menda zaslužil večerjo?«

›Da,« je prikimala koketa — ›in dokazati ti hočem, da napram takim kavalirjem nisem nikoli nehvaležna.«

Gospa Margareta pa je prosila venomer, da bi odšla domov. Hubert Harlander je še odlašal, ko pa je zaslišal poleg sebe starčev glas:

›Treba je končati ob pravem času — «
se je obrnil proti svoji mladi ženi in prikimal:

›Pojdiva!«

Ko pa sta stopala prodi izhodu, sta videla prizor, ki se nudi v igralnici skoro vsaki dan.

Na nosilnici sta nesla dva služabnika iz dvorane mrtveca, ki je krvavel iz senci, kot je navadno pri njih, ki se dobro pomerijo s krogeljo.

To je bila tista plinova cev, ki je počila, kakor je dejal služabnik pred malo časa. Starikavi mož z belo brado je imel torej prav.

Z grozo je gledala mlada gospa na samomorilca in se tesneje oklenila moževe roke.

›Nikoli več ne prestopiva tega praga,« je zavzdahnila in se privila še tesneje k njemu.

V dvorani pa so govorili samo o čudni izvanredni sreči, ki jo je imela ob strani starikavega gospoda koketna Kuščarica in med gosti, ki so se menili o njej ne z majhnim začudenjem sta bila tudi Renée Olivier in baron Markraf.

»Kdo je neki bil ta sivi starec?«

Toda nikdo ni vedel odgovoriti.

»Ali je kak prijatelj te Kuščarice?«

»Težko —«

Toda tisti hip je potegnil Renée Olivier barona Markrafa kakor namenoma na stran, da ni mogel slišati nadaljnega pogovora in videl samo, kako je tisti starec podal Kuščarici smehljaje roko in odšel z njo iz dvorane.

Toda poleg sebe sta slišala prav tisti hip popolnoma razločno:

»Kuščarica je vjela Marquisa de Reysa.«

»Torej Marquis de Reys je bil ta belobradati človek, ki je spremljal Kuščarico iz dvorane.«

— — Šele proti polnoči so kazino zaprli. Takrat pa se je pričelo življenje v kavarni de Paris, kjer so ugasnile luči šele proti tretji uri zjutraj.

Tiho in miro so ležali prostrani parki, nočna tišina je bila razlita vse okrog, samo tupatam je brlela kaka luč, a človeka ni bilo videti nobenega.

Nobenega? —

Tam od kolodvora se je plazila sem proti nasadom temna senca tako oprezno in pazno, da ni hreš-

čal pod koraki niti droben pesek. Ali vendar se ni mogla popolnoma skriti medli luči obcestnih svetilk in kdor bi jo zasledoval, bi lahko kmalu spoznal neko — žensko, ki je gledala z napeto pozornostjo naokrog, kakor da nekoga išče ali pričakuje.

In tam od tiste visoke palme v najbolj zaraščenem delu parka se je utrnila druga senca, proti kateri se je prva naglo napotila.

»Ali si ti?« je vprašala šepetaje.

»Čakam te že dolgo.«

»Nisem mogla prej. Zakaj si me klical?«

»Da te posvarim.«

»Smešno! Neumno! Tukajšnja policija pač ne bo ničesar izsledila. Komisar Gastaldi bo zadovoljen, če se stvar čim prej pozabi.«

»Vem, toda bati se je nekoga drugega. Za stvar se je pričel zanimati nek detektiv, ki je znan po svoji zmožnosti in zvitosti. Govori se, da je on še vedno vse dognal in izvršil česarkoli se je lotil.«

Pri tem se je ozrl moški, ki je šepetaje govoril te besede, pazno okrog sebe — če ni morda v bližini kdo, ki bi ga slišal.

»Zdaj je izbrisan vsak sled. Kdo neki bi sumil naju? Pa kako se imenuje to strašilo, ki te tako vznemirja?«

»Detektiv Julij Bartman! On je gotovo tukaj v Monte Carlu ali pod kako masko in bogve pod kakšnim imenom — tega nisem mogel izvohati.«

»Ah, kaj! Jaz se ga prav nič ne bojim. Ščegetala bi ga po nosu pa bi me še ne prijel, ampak ti si boječ kakor kak otrok.«

»Pa če bi naju vendar izsledil?«

»Mrtvi ne govore! Če se ti ne izdaš s svojo strahopetnostjo in otročjo boječnostjo, potem naju prav gotovo nikoli ne dobe.«

»Pa kdaj in kje se vidiva zopet?«

»Tukaj si morava biti pač kakor največja neznanca, ali v štirinajstih dneh pa se zopet lahko vidiva v Parizu. Toda ti moraš izginiti od tukaj poprej.«

On je prikimal.

Nato pa sta izginili ti skrivnostni senci v temno noč.

Peto poglavje.

Komisar Alberto Gastaldi je bil rodom Italijan, majhen^o človek z rumenkastim skoro nekoliko upalim obrazom in s skrbno navihanimi črnimi brki. Njegove temne oči so begale venomer okrog in prav tako gibko in prožno je bilo tudi njegovo telo in to posebno tedaj ako je govoril o kaki važni stvari.

V Monako je prišel že z osemnajstimi leti in že takrat se je znal uvesti v najboljšo družbo, ki mu je pozneje tudi precej pripomogla, da je prišel še prime-roma mlad do ugodne službe, ki pa jo je znal Gastaldi zelo uporabiti v svoj ugled, dasi njegovi uspehi in sploh vse policijsko delovanje ni bilo bogve kake vrednosti in važnosti.

Tako je bil tisti dan komisar Gastaldi v svoji razkošno opremljeni pisarni, a ne sam. Človek, ki je po svoji zunanosti popolnoma spominjal na kakega Angleža, je slonel pri oknu in se zdajpazdaj ozrl nizdol v ulico. Gastaldi pa je tekal po prostorni pisarni z naglimi koraki gorindol.

»Verujte mi« je govoril naglo — »da sem vam zelo hvaležen, ker ste mi povedali, da se mudi tu v Monte Carlu detektiv Bartman. Kajti resnično mi je ta človek svoje čase napravil take neugodnosti in neprilike, da bi bilo skoro konec z mojo karijero, ko bi ne bil na najmerodajnejših mestih tako dobro zapisan.«

»Takrat se je šlo za dvanajst tisoč lir —.«

Toda Gastaldi ga je hlastno prekinil:

»Molčite, Renard. Jaz nočem nič slišati o tisti stvari! Ta Bartman naj se blagovoli brigati za druge stvari, a ne vtikati svoj nos v moj posel. Pa jaz sem že skrbel za to, da mu bivanje v Monte Carlu ni bilo nič kaj prijetno. Trgovcu Ivanu Singerju se je seveda vstop v igralnico zabranil! Hehe! Kaj neki išče vrag tukaj?!«

Fran Renard, kakor se je imenoval gospod z izbitim obrazom, ki je slonel ob oknu, se je obrnil proti komisarju in odvrnil mirno skoro leno:

»Saj sem vam vendar povedal! Prišel je z baronom Markrafom, očetom umorjenega Markrafa. Gotovo samo za to naravnost v hotel de Paris, da izvoha kaj o umoru.«

»Ah, kaj! Jaz sem vesel, da se je stvar zdaj že precej pozabila,« je vzkliknil komisar Gastaldi nevoljno, na to pa je obstal pred Renardom in vprašal pozorno:

»Pa kje je sedaj ta Bartman?«

»Izginil je! Nenadoma je odpotoval! Tako mi je dejal sluga v hotelu.«

»Mislite, da je to res?«

Renard je skomignil z rameni.

»Ne vem!«

»Toda to bi lahko vedeli, zakaj pa ste plačani od policije!? Vi veljate tukaj za razsipnega bogataša, stanujete v hotelu, nastopate imenitno v kazini, sploh se vas vidi povsod in vse to vam plačamo — zdaj pa niti ne veste kam je odpotoval ta Bartman.«

Nekdo je potrkal na vrata, a komisar Gastaldi je v svoji razburjenosti to trkanje preslišal, da ga je moral opozoriti Renard.

Na komisarjev odziv sta vstopila v pisarno Renée Olivier in baron Markraf.

Komisar Gastaldi je oba že poznal, nasprotno pa je bil Renard z njima popolnoma nepoznan, za to jima ga je komisar Gastaldi naglo predstavil:

»Gospod Renard, tajnik perzijskega poslaništva v Parizu.«

»In kaj želita gospoda?« je vprašal komisar Gastaldi dalje, medtem ko se je Renard z lahnim naklonom umaknil daleč proti kotu.

In baron Markraf je pričel:

»Vi veste gospod komisar, na kako grozen način sem izgubil edinega sina in verujte mi, da ne morem najti miru poprej, dokler ne izvem kdo je njegov morilec.«

Komisar Gastaldi mu je naglo prikimal:

»To se razume! Bodite tudi prepričani, da je tukajšnja policija storila v to svrho vse mogoče in poleg tega, saj veste, da velja naša policija poleg pariške za najboljše organizirano. Toda morilec je že ubežal. Jaz sem prepričan, da se nahaja na italijanskih tleh, kjer pa naša policija, kar vam je gotovo znano, ne more ničesar ukreniti —.«

»Toda kaj naj potemtakem storim?« je vprašal baron Markraf, ki s tem komisarjevim naznanilom očitvidno ni bil kar nič zadovoljen.

»Morate pač počakati. Kakor hitro morilec zopet prestopi tla Monte Carla, ga gotovo naša policija takoj izsledí.«

»Ali veste čisto gotovo, da je morilec res že odšel od tukaj?«

»Da,« je odvrnil komisar, na to pa je dostavil — »saj ste že poslali za njim nekega detektiva, mar ne?«

»Da, Julija Bartmana.«

»Vem,« je prikimal komisar Gastaldi — »toda povedati vam moram tudi, da je ta gospod naši policiji samo v zapreko in napotje. Najbrže, ta Bartman, ki živi tukaj pod nepravim imenom Ivan Singer ne bo ničesar dosegel. Nasprotno, ravno njegova zasluga je, da

je bilo morilcu mogoče ubežati iz Monte Carla!«

»Toda oprostite, kako je vendar to mogoče!? To mi je nerazumljivo!«

»Več vam ne smem izdati,« je odvrnil komisar Gastaldi in skomignil z rameni. »Torej kakor vidite, sem o vsem dobro in natančno informiran.«

»Toda meni je ravno gospod Bartman ob svojem odhodu pustil obvestilo, da je morilec odšel iz Monte Carla in da ga hoče zaslediti.«

»Torej gospod Bartman ni več v Monte Carlu?«

»Ne, on zasleduje morilca!«

»Tako —.«

Gastaldi se je ozrl po Renardu, ki je slonel pri oknu in gledal doli na ulico tako malomarno, kot da je zanj ta pogovor popolnoma brez pomena.

Tedaj je opomnil Olivier!

»Ali nama ni mogoče izvedeti, kakih misli je namreč tukajšnja policija glede morilčevega bega?«

»Zelo rad bi vam odgovoril na to vprašanje ali gotovo vam je znano, da naših uradnih tajnosti ne smemo izdajati.«

Ko so spregovorili še par brezpomembnih besed, sta se Olivier in baron Markraf uljudno poslovila.

In komaj sta zaprla vrata za seboj, se je komisar Gastaldi že obrnil proti Renardu:

»No, sedaj ste slišali na lastna ušesa! Verujte mi, da nam ta človek napravi zopet kake neprijetnosti, kajti jaz ga dobro poznam. Ako on reče tako in tako ...

to in to . . . potem morate misliti ravno nasprotno. Prepričan sem, da on Monte Carla sploh ni zapustil, ampak da živi tukaj pod bogve kako masko. In če je on tukaj, potem je gotovo tudi morilec.«

»Tega ne verujem. Ako morilec napravi tak velikanski plen, potem je gotovo gledal, da je čim prej izginil iz tega kraja.«

»E, motite se! Jaz poznam te ljudi. Detektiv Bartman in morilec sta še vedno v Monte Carlu. Proti Bartmanu seveda ne moremo nastopati, k večjemu če mu delamo pri njegovem zasledovanju kake zapreke. Vi glejte sedaj pred vsem na to, da ga izsledite. Poznate ga, ker ste ga zgrešili, je vaša prva dolžnost sedaj, da ga zopet najdete.«

»In ko se to zgodi?«

»Potem mu delajte povesod, kjer le mogoče kake zapreke.«

»Ali naj ne pazimo nekoliko tudi na to, da izsledimo morilca?«

»Ah, kaj. To ni vaša naloga! Za morilcem pošljem že druge moči!«

Renard je nekoliko osupnil!

»Vi torej že kaj sumite?«

»Na sto in nobenega. Da nisva mi dva, to dobro vem, vsak drug pa je lahko!«

»Razumljivo,« se je nasmehnil Renard. »Toda kako mislite to stvar pričeti?«

»Pa kaj vas to tako zanima, saj sem vam ravno-

kar povedal, kaj je sedaj vaša prva skrb, v moje delo pa se ne pustim nikomur vtikati.«

Renard se je odstranil, predno pa je odšel, je dobil od komisarja še nakaznico za veliko svoto denarja, da bi lahko povsod nastopal res kakor tajnik perzijskega poslaništva v Parizu.

In tako je ostal komisar Gastaldi sam.

Nemirno je pričel zopet hoditi gor in dol po pisarni in se pri tem venomer oziral na vrata, kakor da koga pričakuje. In kakor je bilo videti iz njegovega čemernega in nezadovoljnega obraza, se je ta človek gotovo že zamudil, kajti komisar Gastaldi je pričel naposled celo nezadovoljno mrmrati pred se.

Njegov sovražnik detektiv Bartman je torej v Monte Carlu!

Takrat, ko so odkrili v Londonu velikanske goljufigije v neki banki, je ondotna policija poverila izsleditev goljufa detektivu Bartmanu, kateremu se je po dolgem trudu res posrečilo dobiti tatu v osebi bančnega ravnatelja Listerja samega, a obenem tudi dognati, da je prejemal komisar Gastaldi od njega, da ga je prikrival, velike svote.

In od tistega časa je srdil komisar Gastaldi detektiva Bartmana iz dna duše . . .

Takrat so se odprla vrata in v pisarno je vstopila elegantna mlada dama.

»No vendar,« je vzkliknil komisar Gastaldi. »Vi pa me pustite dolgo čakati, verujte, da tega jaz nisem vajen.«

»Ako še niste, pa se boste morali privaditi,« mu je odvrnila dama. Povedala sem vam že, da vam nisem primorana biti tako podložna, kot kak vaš nižji uradnik. Delam pač za vas, zato sem plačana, a drugače sem popolnoma svobodna in prosta. In če pridem nekoliko prepozno, ima to gotovo svoj vzrok in to naj vam zadostuje.«

Komisarju Gastaldiju se je poznalo na zardelem obrazu, da težko premaguje svojo jezo.

»Že prav, že prav, toda pomislite, da imam jaz dela čez glavo in če tratim po nepotrebnem čas, to gotovo ni prav!«

»Potem vas ne bom nadlegovala, ampak pridem ob drugi priliki.«

In že se je obrnila proti vratom.

»Ostanite,« ji je zaklical hlastno komisar Gastaldi.

»Za vas imam seveda vedno čas!«

Gospodična Ellen Wood se je obrnila zopet nazaj in sedla na naslonjač, ki ji ga je komisar prijazno ponudil. Bila je to res krasna blondinka, vitka in nežna kakor igrača.

»No, kaj mi poveste novega?«

»Izpolnila sem samo svojo dolžnost. Samomorilec, ki se je včeraj ustrelil, je bil nek mlad Rus, Ivan Kozakov. V kazini je zaigral vse svoje premoženje, nekaj čez tristotisoč rubljev. Jaz sem seveda naglo napravila tako, da so našli v njegovem žepu pet tisoč rubljev in poleg pismo, v katerem je bilo pisano, da se je ustrelil

zaradi nesrečne ljubezni.«

»Dobro, prav dobro,« jo je pohvalil komisar.
»Tistih pet tisoč rubljev vam banka povrne nemudoma,
poleg tega pa še dobite lepo nagrado.«

»Ali imate zame zopet kak ukaz?«

»Da! Toda ta je precej težaven. Ali ste že slišali
kdaj kaj o Juliju Bartmanu?«

»Ne.«

»Ali vam nisem še nikoli nič pravil o njem? O
detektivu Juliju Bartmanu, ki je vendar tako znan.«

»Ah, da, sedaj se spominjam! In kaj je z njim?«

»Zopet nam hoče delati neke neprilike. Tukaj je
namreč v Monte Carlu in zalezuje morilca, ki je usmrtil
in oropal barona Gisbert Markrafa. Vam je vendar ta
stvar znana.«

»Umor v hotelu de Paris?«

»No, da. Toda bilo bi najbolje, da bi se vsa ta
stvar že pozabila, toda ta vražji detektiv gotovo ne bo
miroval poprej, da storilca izsledi. In to se mu bo prav
gotovo posrečilo, kajti jaz dobro poznam tega Bartmana.
Zakrivati se torej umor nikakor dalje ne bo mogel, za
to je treba, da izsledimo mi morilca poprej nego
Bartman.«

»Ako vas prav razumem, naj torej jaz sledim za
morilcem.«

»Da! Vas cenim visoko in vem, da ste zmožni
precej in boste to naročilo mojstersko izvršili.«

»Hvala za to priznanje in zahvalo gospod Gastaldi,

Ako me res tako dobro poznate kakor zatrjujete, potem pa boste tudi gotovo vedeli za kaj se jaz pri vsaki stvari najbolj zanimam — namreč koliko lahko pri tem zaslužim.«

Komisar se je nasmehnil. »Gotovo. Tega vprašanja res nikoli ne pozabite!«

Ellen Wood pa je nato naglo odvrnila:

»No, tudi vi menda ne delate zastonj.«

»Vi dobite vsaki dan dvajset frankov! Ako pa izsledite morilca prej ko Bartman, dobite še tisoč frankov!«

»Trideset frankov dnevno in to povrhu,« je zahtevala Ellen Wood.

»Toliko vam ne morem obljubiti.«

»Tudi dobro, potem pa — na svidenje.«

Lepa mlada dama je vstala in hotela oditi.

»Toda počakajte vendar. Vi me hočete prisiliti, da bi vam plačeval iz svojega žepa. Dobro! Storiti hočem tudi to, zato upam, da se vi potrudite kolikor mogoče, in da ne ostane mogoče naposled vse skupaj brez uspeha.«

»Gotovo!«

»Kaj vam je kaj znanega o umorjenem baronu Markrafu?«

»Druzega nič, kot da je bil velik prijatelj Renée Olivierja, da je občeval tudi s Kuščarico in da je mogel priti v njegovo sobo le tisti, ki je vedel in poznal natanko njegove navade.«

»Takega mnenja sem tudi jaz in zato sem že hotel naročiti, naj se Kuščarico nekoliko opazuje.«

»Da in s tem mislim jaz pričeti.«

»Toda ženska vendar ni mogla izvršiti takega grozodejstva.«

»Ne! Toda ta Kuščarica ima gotovo kakega ljubčka. Vsekakor bi se ona lahko kaj zagovorila, kar bi imelo za nas veliko važnost.«

»In jaz preoujma za deset dni in dvesto frankov za druge potrebe, ki jih ima človek vedno ob takih prilikah.«

»Vi pač znate zahtevati.«

In smehljaje je stopil komisar Gastaldi k pisalni mizi in ji izplačal zahtevano svoto.

Šesto poglavje.

Po lokalni železnici se je počasi dvigal vlak po zobčastih tračnicah na višino la Turbie. V kupeju prvega razreda sta sedela Hubart Harlander in njegova mlada soproga Margareta tesno drug poleg drugega in gledala nekako zamišljeno doli v nižino, kjer se je spajalo tam v dalji sinje morje z jasno nebesno modrino.

Tiho sta gledala v ta krasni prizor, a pri tem so njune misli vsak hip nehote še obstale ob tistem samomorilcu, ki sta ga videla prejšnji večer v kazini. Toda to tišino je čestokrat premotil razkošen bre-skrben smeh. Gospa Margareta se je ozrla nazaj, odkod

da prihaja venomer to smehljanje in dejala na to svojemu mlademu soprogu:

»To je tista dama, ki je bila sinoči v kazini in toliko priigrala.«

»Dama?« se je nasmehnil Hubert Harlander. »Ti pa imaš zelo mile nazore o damah v kazini.«

»Ta njen spremljevalec je vendar tisti Marquis de Reys.«

»No in kaj zato?

Nato sta umolknila, kajti vlak je obstal na višini la Turbie.

Potniki so zapustili nizko kolodvorsko poslopje in odšli na Rondell od koder so se lahko razgledali daleč po kneževini Monaco.

Spodaj pod skalnatim brdom je ležalo пристanišče Condamino z rdečimi strehami, ki so se svetile v solncu kot da so vse nove. Na drugi strani pa se je ponosno dvigal s svojimi belimi bogatimi stavbami Monte Carlo in medtem ko ni rastlo na tek skalnih pečinah skoro nobeno zelenje so se spodaj bogato košatile palme, olive, in bujne platane.

In daleč tja v nedogled se je razlivalo morje. Majhne so se videle v dalji jadrnice s svojimi razpetimi jadri podobne belim metuljem; tam od kapa sv. Martina se je bližal parnik, nad katerim se je dvigal stožec sivkastega dima više in više...

Mlada zakonska dvojica je gledala v to divno panoramo kakor očarana.

Ali bi ne bila tukaj najbolj srečna? je šepnila gospa Margareta svojemu mlademu soprogu Hubertu Harlanderju. »Tja med one nesrečneže v kazino se ne podava nikoli več, ali ne?« In on ji je prikimal:

»Da! Tisti bradati tujec je imel prav! In midva sva odšla predno je bilo prepozno. Kar sva izgubila, naj bo nekako za šolnino, saj pravijo, da vsaka šola nekaj velja. Pogled na tistega mrtveca naju je pač najbolje opozoril v kak kraj sva zašla in še so se nama ob pravem času odprle oči.«

Držala sta se za roke kakor dva otroka, ki se bojita, da bi se ne zgubila.

Toda tisti hip sta zaslišala poleg sebe zopet tisti zvonki glas:

»Glej, tam doli, med zelenjem se sveti v solncu kazina! Tako, ali bova nocoj zopet igrala na Cero?«

Marquis de Reys se je nasmejal:

Toda ne na mojo odgovornost.«

»Ali si moral včeraj kaj plačati?«

»Ne.«

»No torej!«

»Toda jaz ne mislim niti danes ničesar plačati?«

Kuščarica je ponosno dvignila glavo:

»Ti si umazanec! Jaz sovražim to!«

»Jaz mislim drugače. Ti si včeraj priigrala več nego dvajset tisoč frankov, katere bi prav tako lahko tudi jaz sam zase priigral. In zato me imenuješ umazanca?«

»Saj si tudi,« se je Kuščarica skoro razburjala. »Ti si mi samo nasvetoval, kar te ni prav nič stalo in zato si postal moj gost, in moj prijatelj, a iz svojega žepa nisi dal do sedaj še niti vinarja.«

»In čemu tudi. Če grem s teboj v kazino, ti lahko v par minutah naklonim stotisoč in če se potem ne spodobi, da sem tvoj gost pa že ne vem, kaj smatraš ti za hvaležnost.«

Kuščarica je nekaj časa molčala:

»Ti bi res to lahko storil?«

»No, da, zakaj pa ne?!«

»Stotisoč, da dobim?«

»No, da kot sem rekel in ne samo toliko, tudi več!«

»Ni mogoče!«

»Ali zakaj ne?«

»Nó potem morava nocoj gotovo zopet v kazino.«

»Raje ne, kajti jaz čutim in slutim, da bi ti nocoj najbrže izgubila.«

»Potem torej ne, ker tega dobička ne mislim prav nič zapraviti.«

Hubert Harlander je slišal vsako besedo in ko sta odšla proti hotelu, se je obrnil proti svoji mladi soprogi:

»Ali si slišala? Še tukaj gori mislijo ti ljudje samo na denar in kazino. In vendar ali ni to več ko čudno,

da govori in ji zagotavlja ta Marquis s toliko gotovostjo tako velikanske svote?«

Nato je nekoliko zamolčal, a hip na to je dejal skoro glasneje :

»In če je mogoče njemu, zakaj bi ne bilo tudi komu drugemu.«

Nato sta se napotila počasi proti hotelu, kjer je bilo zbranega na verandi že mnogo občinstva, a mlada poročenca sta poiskala bolj samotni prostor, kjer ju ni v njuni sladki sreči in ljubezni nikdo opazoval niti motil.

Marquis in Kuščarica sta bila od njiju precej oddaljena, a vendar ne toliko, da bi Hubert Harlander ne mogel videti, kako je serviral marker njuno mizo.

Njima nasproti pa sta sedela Olivier in baron Markraf.

Stari baron je govoril precej živahno, dasi ga je poslušal Olivier nekakako raztresen.

Njegove oči so bile skoro venomer uprte tja v Kuščarico, ki je bila prijateljica umorjenega Gisberta in hodi sedaj že z drugim.

Ali vsega tega stari baron Markraf ni vedel in je govoril zgovorno dalje, dasi mu je Olivier odgovarjal večina samo z »da« ali »ne«, dokler ga ni pogledal skoro osuplo, kajti baron Markraf je izgovoril zelo glasno.

»Toda gospod Olivier! Ali me niste slišali ali pa ne veste kaj ste dejali.«

Olivier se je naglo oprostil in opomnil:

»Mene so neki spomini tako prevzeli, da sem ta hip pozabil na vse okoli sebe.«

»Tako sem mislil tudi jaz! Pa menda ne zavidate Marquisa zaradi njegovega dobička.«

»To gotovo ne in sploh ne govoriva o tem! Bartman vam torej še ni ničesar sporočil o svojih uspehih?«

Baron Markraf ni mogel več odgovoriti na to vprašanje, kajti k mizi je pristopil tajnik perzijskega poslaništva gospod Renard. Z uljudnim naklonom je povprašal, če sme prisesti, česar mu ta dva seveda nista mogla odreči.

In od pogovora do pogovora so prešli naposled seveda na kazino in igro.

»Vi ste bili včeraj gotovo tudi priča, kako je krogla padla dvakrat zaporedoma na Cero!«

»Gotovo.«

»Pri tem se je pač izplačala gotovo velika svota —«

»In še več obdržala. Jaz vem, da banka ne trpi nikoli izgube.«

»Zakaj ne?« se je skoro razvnel Renard — »že jaz sam sem bil nekoč priča takemu slučaju.«

»In to nič ne de,« mu je odvrnil baron. »Jaz poznam Monte Carlo že tudi iz prejšnjih časov! Ako banka slučajno danes izgubi, dobi jutri potem še enkrat toliko. Kdo je torej edini, ki ima gotov dobiček?«

Renard je pogledal v stran, kot da je preslišal zadnje baronove besede in zamrmral:

»Ah, pretiravati se ne sme!«

»Ne, nasprotno: najbrže, da ima banka celo več dobička kot mislim, dasi stavim visoke številke.«

»Vi ste nekak pesimist in naposled vam tega tudi ne more nikdo zameriti, ker ste izgubili svojega sina na tako žalosten način. Če se prav spominjam, ste govorili o stvari tudi z gospodom komisarjem Gastaldijem in mu povedali, da ste vso stvar že poverili nekemu detektivu. Kako se že imenuje?«

»Bartman.«

»Ah, da! Ali vam je kaj sporočil o svojih uspehih?«

»Ne!«

»Torej ga potem takem ne bi mogli niti najti, če bi slučajno zopet nenadoma potrebovali njegove pomoči?«

»Ne.«

»To se mi zdi skoro napačno, saj on je sedaj vendar nekako v vaši službi in da vas tako zanemarja.«

»Bartman dela vedno povsem samostojno, a je takoj na mestu če je treba.«

Olivier se ni zanimal za njun pogovor, ampak gledal naravnost tja proti Kuščarici, ki je prav kar nastavila kozarec na svoje rožne ustnice in pomežiknila Marquisu, a tistikrat se je obrnil proti njemu tudi Renard.

Kjer sta v redu tek, prebava,
Sta telo in duša zdrava!
Torej: Da ne boš bolan,
Vživaj pravi „FLORIAN“.

Želodčni likér

je pripravil tek in prebavo marsikomu ki je
zamán kupoval draga in neprijetna zdravila!

Naslov za naročila: „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

Promet v letu 1910 čez 1000 milijonov kron

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

STRITARJEVA ULICA šte. 2. (LASTNA HIŠA).

Posreduje najkulantneje nakup in prodajo vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, priloritet, srečk in novcev. Prevzema zavezanja proti kurznim izgubi pri izžrebanju; denarne in bančne vloge na tek. račun ali na vložno knjižico.

Vloženi denar se obrestuje od dne vloge do dne dviga s

4 $\frac{1}{2}$ % čistih

Do K 10.000.— brez odpovedi. Za vse vloge jamči vse lastno premoženje t. j. sedaj okroglo devet milijonov K. Zamenjava in eskomptuje izžrebane obligacije, srečke in kupone. Prodaja in kupuje devize in valute. Daje predujme na vrednostne listine pod kulantnimi pogoji. Eskomptuje in vnovčuje menlice. Borzna naročila za dunajsko in inozemske borze izvede točno in ceno. Nakaznice in čeki na inozemska mesta. Promese k vsem žrebanjem.

Kupuje in prodaja ameriške dolarje.

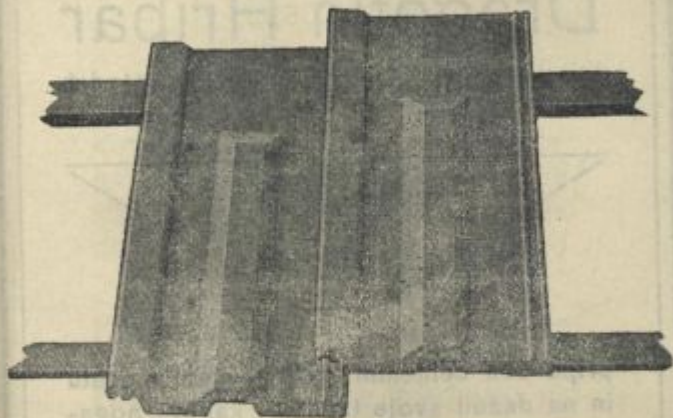
Podružnice: Trst, Celovec, Splif, Sarajevo in Gorica.

Rezervni zaklad K 500.000.

Dejniški kapital K 5.000.000.

F. P. Vidic & Komp.

Ljubljana.

**Tovarna zarezanih strešnikov in
opeke za zid.**

**Zaloga različnih peči in stavbin-
skega blaga.**

Prva kranjska tvornica plete-
nin in tkanin

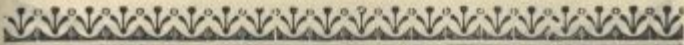
Dragotin Hribar

Ljubljana, Zaloška cesta št. 14

priporoča cenjenim gg. trgovcem v mestu
in na deželi svoje izdelke, kakor: noga-
vice, rokavice, gorenje jopiče, gamašne,
otroška oblačilca, telovnike za gospode
in lovske telovnike itd. - Blago najboljše
kakovosti, cene nizke, postrežba točna.

Dobro blago se samo hvali!

Tovarna kanditov in sladčic

Josipina Schumi, Ljubljana

Gradišče 9

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnih v svojo stroko spadajočih izdelkov, kot: mnogovrstnih sladčic (bonbonov) od navadnih do najfinejših. **Razno navadno pecivo, piškote, vafelne itd.**

Edina zaloga za Ljubljano čokoladne tvornice **J. Mannerja na Dunaju**: čokoladne in druge predmete na drobno in debelo.

Kakovost mojih izdelkov je brez konkurence
Postrežba točna. Cene zmerne.

Ustanovljeno 1842. Električna sila. Telefon 154.

**Tovarna olnatih barv,
= laka in firneža =**

**Brata Eberl,
= Ljubljana =**

črkoslikarja, lakirarja, stavb. i. pohišt. pleskarja,
Miklošičeva ul. 6. nasproti 'Uniona'.

Velika zaloga lesenih malih
pohištvenih predmetov za
vžigavanje risb, kakor tudi
vse k tem spadajoče pri-
— prave in materialije. —

KINTA

Priznano močna, lahko tekoča
solidna in neprekosljiva so

KINTA kolesa

Najobširnejše jamstvo, ilustr. ceniki brezplačno.

K. Čamernik

Ljubljana, Dunajska cesta 9.

Špecialna trgovina s kolesi
in posameznimi deli.

Izposojevanje koles.

GRAMOFON

je najboljša domača
godba, vedno gotova
in pripravljena —
prinese v hišo srečo
in razvedruje človeka
— preganja starim in
mladim dnevne skrbi.

GRAMOFON

se nikdar ne utruji;
igra najlepše valjčke,
koračnice i. t. d. Med
odmorom prenaša

GRAMOFON

fino, točke svetovnih pevcev, kakor Carusa, Navala
— Slezeka, in vsakovrstne domače in tuje pesmi.

Najlepše božično darilo je film.

GRAMOFON

kateri se dobi najboljše in najceneje v največji za-
logi gramofonov

A. Rasberger, Ljubljana, Sodna ul. št. 5.

Zaloga gramofonov avstr. gramofonske družbe na Dunaju.

Predno kje kupite, oglejte si mojo zalogo — pogledati ne stane nič.